

Sygn. akt V KZ 64/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 15 lutego 2017 r.,

w sprawie **A. K.**

zażalenia skazanego na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału VI Karnego
Odwoławczego Sądu Okręgowego w J.

z dnia 30 listopada 2016 r., sygn. akt VI Ka .../14,

o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia kasacji,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z dnia 16 września 2014 r., w sprawie o sygn. akt II K .../13, A.K. został skazany za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 2 k.k. na karę 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego. Po jej rozpoznaniu Sąd Okręgowy w J. wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2015 r., sygn. akt VI Ka .../14, zmienił wyrok tylko w ten sposób, iż za podstawę skazania przyjął art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., z podstawy wymiaru kary wyeliminował art. 64 § 2 k.k., a w pozostałym zakresie wyrok utrzymał w mocy.

W dniu 29 kwietnia 2015 r. obrońca skazanego wystąpiła do tego Sądu z wnioskiem o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem (k. 664), których odpis doręczono jej w dniu 1 czerwca 2015 r. (k. 690), zaś skazanemu doręczono te

dokumenty w dniu 15 maja 2015 r. (k. 689). W dniu 6 marca 2016 r. skazany ponownie zwrócił się do Sądu Rejonowego w Z. o nadesłanie odpisów wyroków Sądów obu instancji wraz z uzasadnieniami oraz „wniesionych środków odwoławczych” (k. 723). Odpisy wyroków zostały mu doręczone w dniu 26 kwietnia 2016 r. (k. 729). Natomiast w dniu 24 czerwca 2016 r. Prokuratura Krajowa Departament Postępowania Sądowego - Wydział Kasacji, poinformowała Sąd Rejonowy w Z., że wniosek skazanego K. o wniesienie kasacji nadzwyczajnej na jego rzecz został załatwiony odmownie (k. 732).

W dniu 3 października 2016 r. skazany A. K. zwrócił się do Sądu Okręgowego w J. z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia kasacji w sprawie o sygn. akt VI Ka .../14 oraz o wyznaczenie adwokata w celu sporządzenia kasacji. Podniósł we wniosku, że „w sprawie dopatrzone zostało rażącego naruszenia prawa procesowego w sposobie dokonania ustaleń”, w szczególności poprzez niewłaściwe przeprowadzenie eksperymentu procesowego.

Zarządzeniem z dnia 3 listopada 2016 r. Przewodnicząca Wydziału VI Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w J. wezwała skazanego do usunięcia braku formalnego wniosku poprzez wskazanie w terminie 7 dni daty, do której istniała przeszkoda powodująca niedotrzymanie terminu zawitego do wniesienia kasacji i wystąpienia z wnioskiem o wyznaczenie obrońcy (k. 753). W odpowiedzi skazany podniósł, że przeszkodą powodującą niedotrzymanie terminu do wniesienia kasacji było „pominięcie dowodów z eksperymentu w uzasadnieniu wyroku”, a przeszkoda nie ustała, gdyż nie nadesłano skazanemu kserokopii żądanej dokumentacji oraz nie wyznaczono adwokata z urzędu (k. 756).

Zarządzeniem z dnia 30 listopada 2016 r. Przewodnicząca Wydziału VI Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w J., na podstawie art. 120 § 2 k.p.k. uznała wniosek skazanego A. K. w przedmiocie przywrócenia terminu do wniesienia kasacji za bezskuteczny (k. 759). Na uzasadnienie podniosła w szczególności, że wezwany do usunięcia braków formalnych wniosku A. K. nie wskazał na jakąkolwiek przeszkodę w rozumieniu art. 126 § 1 k.p.k., a więc okoliczność uniemożliwiająca mu wniesienie kasacji w ustawowym terminie. Zarządzenie to doręczono skazanemu w dniu 5 grudnia 2016 r. (k. 761).

W dniu 6 października 2016 r. skazany złożył zażalenie na w/w zarządzenie podnosząc ponownie, że „w sprawie dopuszczono się rażącego naruszenia prawa procesowego w sposobie dokonania ustaleń”, w szczególności poprzez niewłaściwe przeprowadzenie eksperymentu procesowego oraz pominięcie dowodu z eksperymentu w uzasadnieniu, a przeszkoda ta skutecznie uniemożliwiała wysnucie zarzutów kasacyjnych przez adwokatów, którzy opierają się na uzasadnieniach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie skazanego nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 524 § 1 k.p.k., termin do wniesienia kasacji dla stron wynosi 30 dni od daty doręczenia orzeczenia sądu odwoławczego z uzasadnieniem, a wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem należy zgłosić w sądzie odwoławczym w terminie 7 dni od daty jego ogłoszenia. Termin na wniesienie kasacji jest terminem zawitym, co oznacza, że dokonanie czynności procesowej po jego upływie nie wywołuje skutków prawnych. Natomiast warunkiem formalnym wniosku o przywrócenie terminu, o którym mowa w art. 126 § 1 k.p.k., jest po pierwsze, wykazanie, że niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, a po drugie, złożenie tego wniosku w terminie 7 dni od daty ustania przeszkody, która uniemożliwiała dokonanie określonej czynności w ustawowym terminie. Trzecim warunkiem formalnym jest zaś złożenie pisma procesowego, co do którego strona uchybiła terminowi, a które powinna złożyć wcześniej. Przyczyną niezależną od strony jest taka okoliczność, której strona nie mogła usunąć i dokonać wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1997 r., V KZ 28/97, Prok. i Pr. 1997, nr 6, poz. 9*). Wnioskodawca powinien przy tym wykazać, że przyczyna była od niego niezależna (*por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 stycznia 1994 r., II AKz 31/94, KZS 1994, z. 1, poz. 28*). Taką okolicznością może być np. niedotrzymanie terminu zawitego, które wynikało z przeszkód żywiołowych (np. powodzi, pożaru) lub innych przyczyn o wyjątkowym charakterze (np. wypadek komunikacyjny, paraliż komunikacyjny z uwagi na niezwykle ciężkie warunki atmosferyczne), było wynikiem choroby lub nagłego urazu, a strona ze względu na swój stan nie miała możliwości dokonania

czynności samodzielnie lub za pośrednictwem swojego przedstawiciela procesowego (*por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 15 kwietnia 2003 r., II AKz 138/03, KZS 2003, z. 5, poz. 43*); zostało spowodowane zaniechaniem obrońcy; było wynikiem mylnego poinformowania oskarżonego przez jego obrońcę o treści wyroku (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2010 r., III KZ 1/10, OSNKW - R 2010, poz. 273*); czy też termin nie został zachowany z uwagi na brak lub mylne pouczenie strony przez organ procesowy (np. o prawie lub sposobie zaskarżenia orzeczenia, początku biegu terminu zawitego, itp.).

Wobec tego, że skazany nie wykazał, by zaistniała obiektywna przeszkoda uniemożliwiająca mu złożenie kasacji w terminie 30 dni od doręczenia odpisu wyroku sądu odwoławczego wraz z uzasadnieniem, należało zarządzenie Przewodniczącej Wydziału VI Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w J. uznać za słuszne. Orzeczenie to nie jest dotknięte żadnym naruszeniem prawa, co w konsekwencji prowadzi do utrzymania zaskarżonego zarządzenia w mocy. W tej sytuacji nie było możliwe przywrócenie terminu do wniesienia kasacji. Z protokołu rozprawy apelacyjnej z dnia 28 kwietnia 2015 r. wynika, że na ogłoszenie wyroku stawiał się zarówno sam skazany, jak i jego obrońca (k. 661v), która już w dniu 29 kwietnia 2015 r. złożyła wniosek o doręczenie odpisu orzeczenia Sądu Okręgowego wraz z uzasadnieniem (k. 664). Odpis wyroku z uzasadnieniem został doręczony zarówno obrońcy skazanego, jak i samemu skazanemu. Jednak pomimo dokonania tej czynności, nie została złożona kasacja, ani też skazany nie wystąpił z wnioskiem o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu jej sporządzenia. Podniesione przez skazanego w zażaleniu powody opóźnienia w złożeniu kasacji, związane z nieprawidłowym jego zdaniem sposobem przeprowadzenia eksperymentu procesowego i brakiem odniesienia się do tego faktu w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, nie mogą usprawiedliwiać zwłoki w terminowym podjęciu określonych czynności procesowych i nie stanowią „przyczyny niezależnej od strony”, która uniemożliwiała złożenie kasacji w terminie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

